

Dosarul nr. 3ra-743 /21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

18 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca - Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Ștefan Cauliuc împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,
cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea
emiterii actului administrativ individual favorabil,
împotriva deciziei din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 3 martie 2020, Ștefan Cauliuc, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Păcălău Dorian, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii a menționat că a fost angajat în organele afacerilor interne ale Ministerului Afacerilor Interne, cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv angajat al Izolatorului de Detenție Provizorie al Ministerului Afacerilor Interne.

Prin certificatul nr. 44 /10 – c - 202- 20 din 27 ianuarie 2020 al Ministerului Afacerilor Interne, reclamantului i-a fost calculat în totalitate termenul de activitate în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu tot cu avantaje - de 25 ani, 2 luni, 21 zile.

De asemenea, prin certificatul enunțat se confirmă că perioada de activitate al lui Ștefan Cauliuc, în cadrul Serviciului de Pază și Escortă, precum și Izolatorului de Detenție Provizorie al Ministerului Afacerilor Interne, este începând cu perioada de la 7 august 1990 pînă la 7 decembrie 2007, adică în total 17 ani 5 luni.

În opinia reclamantului, acest calcul a fost eliberat greșit, deoarece în conformitate cu prevederile actelor normative existente, urma să-i fie calculat cu

avantajul de 2 zile calendaristice pentru 1 zi de activitate, și în așa mod, certificatul dat urma să conțină date privind activitatea în cadrul Serviciului de Pază și Escortă, precum și în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie de 34 ani și 10 luni, 00 zile.

La 30 ianuarie 2020, Ștefan Cauliuc s-a adresat cu o cerere prealabilă către Ministerul Afacerilor Interne, prin care a solicitat anularea certificatului nr. 44 /10 – c - 202- 20 din 27 ianuarie 2020, cu eliberarea unui document, ce ar conține date juste de calculare a vechimii în muncă cu tot cu avantaje.

Prin răspunsul nr. P-458/20 din 5 februarie 2020 al Ministerului Afacerilor Interne, s-a refuzat eliberarea unui alt document și totodată i s-a recomandat să se adreseze Casei Naționale de Asigurări Sociale.

În opinia reclamantului, pârâtul urma să-i calculeze vechimea în muncă cu avantaje, 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie, deoarece în această perioadă Ștefan Caliuc a fost supus riscului sănătății și vieții, având contact direct cu persoanele reținute, inclusiv contagioase.

Reclamantul a solicitat anularea răspunsului din 05 februarie 2020 al Ministerului Afacerilor Interne, ce vizează refuzul în recalcularea vechimii în muncă cu avantaje și obligarea eliberării calculului vechimii în muncă (certificat), ce confirmă vechimea în muncă de 34 ani 10 luni 00 zile pentru activitatea de 17 ani 05 luni 00 zile în cadrul Serviciului de Pază și Escortă și Izolatorului de Detenție Provizorie a Ministerului Afacerilor Interne.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată a fost admisă. S-a anulat răspunsul nr. P-458/20 din 5 februarie 2020 al Ministerului Afacerilor Interne, ce vizează refuzul în recalcularea vechimii în muncă cu avantaje reclamantului Cauliuc Ștefan. S-a obligat Ministerul Afacerilor Interne să emită act administrativ individual favorabil prin care să dispună recalcularea vechimii în muncă cu avantaje reclamantului (f.d. 55).

La 23 octombrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Ministerul Afacerilor Interne a depus apel împotriva hotărârii din 20 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă, ca neîntemeiată (f.d. 71).

Prin decizia din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Ministerul Afacerilor Interne și s-a menținut hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că apelantul nu a ținut cont de faptul că în speță obiectul litigiului nu constituie verificarea existenței temeiurilor de stabilire a pensiei reclamantului, ci obiectul controlului judecătoresc constituie refuzul Ministerului Afacerilor Interne de a calcula vechimea în muncă a lui Ștefan Cauliuc, prin prisma prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Colegiul a conchis că condiția esențială în sensul pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, este că instituția, în care persoana își exercită serviciul, să asigure paza, escortarea și deținerea persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (de detenție provizorie) și nu apartenența instituției la Departamentul Instituțiilor Penitenciare. Prin urmare, în

circumstanțele în care s-a constatat că Ștefan Cauliuc a îndeplinit serviciul în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie, este cert faptul că ultimul are dreptul să beneficieze de calcularea vechimii în muncă cu avantaje, anume de către Ministerul Afacerilor Interne.

La 21 aprilie 2021, Ministerul Afacerilor Interne a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi privind respingerea cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că perioada de activitate a intimatului nu oferă dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, argument ignorat de instanțele ierarhic inferioare. Or, art. 16 alin. (2) al Legii nr. 1036/1996 reglementează că colaboratorii ai sistemului penitenciar sunt persoanele care dețin funcții în efectivul de trupă și în corpul de comandă al sistemului penitenciar, abilitate să pună în executare pedepsele penale privative de libertate, detenția provizorie a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional, precum și măsurile de siguranță cu caracter medical aplicate deținuților care suferă de alcoolism și narcomanie.

Recurentul a menționat că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesniri este necesar ca persoana să întrunească două condiții și anume, instituția să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 al hotărârii Guvernului nr. 78/1994, și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, ce la caz nu se atestă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 13 aprilie 2021, dispozitivul deciziei a fost notificat Ministerului Afacerilor Interne la data de 14 aprilie 2021, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d.108). Decizia motivată din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Ministerului Afacerilor Interne la 07 iunie 2021, fapt confirmat prin avizul poștal (f.d. 114).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Ministerul Afacerilor Interne s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 21 aprilie 2021, iar recursul motivat la 14 iunie 2021, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 22 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimatului Ștefan Cauliuc a fost expediată copia recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la examinarea admisibilității recursului, intimatul Ștefan Cauliuc nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință asupra recursului.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ministerului Afacerilor Interne.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Ministerul Afacerilor Interne se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu